

Regeringskansliet, Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.nm@regeringskansliet.se

Svenska Botaniska Föreningens remissvar på betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)

Ert diarienummer KN2024/00156

Sammanfattning av Svenska Botaniska Föreningens synpunkter

Svenska Botaniska Föreningen tillstyrker att vattenbruk omfattas av undantagsbestämmelserna för areella näringar. Föreningen avisar dock förslaget till att införa ett nytt särskilt skäl för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden. Vi bedömer även att kravet på funktionalitet bör kvarstå och att begreppet funktionellt samband snarast ökar otydligheten.

Svenska Botaniska Föreningen anser att strandskyddet har en avgörande betydelse för att motverka förlusten av biologisk mångfald knuten till vatten- och strandområden och för Sveriges möjlighet att leva upp till miljö kvalitetsmålen. Det är därför angeläget att strandskyddet inte luckras upp.

Exploateringen av landets stränder ökar

Trots att landets vatten generellt omfattas av strandskydd ökar exploateringen vilket i kombination med klimatförändringar och spridningen av invasiva arter hotar den biologiska mångfalden och försvårar allmänhetens tillgänglighet på många platser. Stränder och vattenområden berörs av flera arter och naturtyper EU:s direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det s.k. art- och habitatdirektivet. Både i Sverige och i övriga EU visar den så kallade artikel 17 rapporteringen att många arter och naturtyper knutna till stränder har dålig bevarandestatus, och att fler insatser här behövs för att stoppa förlusten av biologisk mångfald.

Vid den senaste svenska rapporteringen 2019 bedömdes samtliga naturtyper knutna till kusten utom havsklippor har otillfredsställande eller dålig bevarandestatus. Även för naturtyper knutna till sjöar och vattendrag bedömdes som bevarandestatusen som otillfredsställande eller dålig för samtliga naturtyper.

Undantagsbestämmelse för vattenbruk

Vattenbruks miljöpåverkan och tillåtlighet prövas idag enligt fiskerilagstiftningen och större anläggningar prövas enligt miljöbalken. I många fall ställs krav på miljökonsekvensbeskrivningar. Vi bedömer därför att denna prövning i stora delar hanterar de miljömässiga aspekterna. Svenska Botaniska Föreningen ser därför inget hinder att vattenbruk omfattas av undantagsbestämmelserna i strandskyddslagstiftningen. Vi bedömer också att det är lämpligt att låta Naturvårdsverket, i samråd med andra berörda myndigheter, utarbeta vägledningar för vad som omfattas av de undantagna näringarna i strandskyddslagstiftningen. De skäl och bedömningar till detta som anges i utredningen klargör skälen till detta.

Svenska Botaniska Föreningen instämmer också med utredningen att övriga näringar, som t.ex. gårdsbaserad fisketurism, inte bör omfattas av undantaget.

Ett nytt särskilt skäl till dispens för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden

Utredningen föreslår att det införs en ny möjlighet till dispens från strandskyddet för småskaliga förvärvsverksamheter i syfte att främja långsiktig sysselsättning på landsbygden.

Vi bedömer att denna möjlighet i stora drag redan finns genom §18 d i strandskyddslagstiftningen. Här anges att man inom ett område för landsbygdsutveckling som skäl för dispens eller upphävanden från strandskyddet får beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Sådana områden för landsbygdsutveckling anges av kommunerna i översiktsplaner vilket medger en bättre och samlad avvägning mot översiktliga naturvårdsintressen och andra miljöaspekter.

Det funktionella kravet förtydligas

Utredningen föreslår att kravet att anläggningen eller åtgärden för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddat område kompletteras med det alternativa kravet att det uppnås ett funktionellt samband. Vi bedömer att detta snarare ökar oklarheten i lagstiftningen eftersom det kan finnas olika uppfattningar om vad ett funktionellt samband är.

Svenska Botaniska Föreningen
Mora Aronsson
Ordförande

Verifikat

Transaktion 09222115557517940894

Dokument

Remissvar SBF_SOU 2023_103 Areella näringar vid vatten
Huvuddokument
2 sidor
Startades 2024-05-21 08:27:21 CEST (+0200) av Blikk e-Signatur (Be)
Färdigställt 2024-05-21 09:24:05 CEST (+0200)

Initierare

Blikk e-Signatur (Be)
Blikk Sverige AB
Org. nr 559093-8345
no-reply@blikk.se

Signerare

Mora Aronsson (MA)
Styrelsen 2024
mora.aronsson@svenskbotanik.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var "MORA ARONSSON"
Signerade 2024-05-21 09:24:05 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

